

QUE AVUI MORI GENT DE GANA ÉS UN CRIM

Jean Ziegler

19/08/05

www.sinpermiso.info

Lluís Amiguet entrevista a Jean Ziegler

Tinc 64 anys. Vaig néixer a Ginebra (Suïssa). He estat professor de Dret a la Sorbona i Ginebra. Sóc relator especial de la comissió de Drets Humans de la ONU per elaborar un Dret a l'Alimentació. Estic casat. Tinc un fill, Karim (25 anys). He estat diputat de la Confederació Helvètica i sóc socialista d'esquerres en un món absurd. He publicat "Suïssa neteja més blanc", "L'or nazi", "La fam al món explicada al meu fill" i ara "Els nous amos del món".

- Vostè diu que anem a pitjor, però el cert és que mai hi ha hagut tanta gent ben alimentada sobre la Terra...

- Ziegler: Un moment! El que jo dic és que la fam i la pobresa de per vida avui són responsabilitat exclusiva de l'ésser humà, és a dir, d'un petit grup d'éssers humans depredadors de tots els demés.

- I abans no era així?

- Ziegler: No, perquè al passat, fins fa poc, no hi havia possibilitat tècnica de que tots mengéssim. Per això mai el món fou tant injust com ara, perquè avui som 6.000 milions de persones, però produïm aliments cada any per a nodrir a 12.000 milions. Així que si no ho fem i deixem que avui mori gent d'inanició és un crim. -5.000 persones cada dia (Nota de redacció: segons la FAO són 100.000 persones cada dia)

- No és vostè apocalíptic?

- Ziegler: Intento ser racional i la raó em diu que avui ningú mor de fam a la Terra per desgràcia, sinó per maldat: els maten de fam. Els condemna a mort el nou ordre assassí mundial.

- Au, va, vostè no és massa vehement?

- Ziegler: M'indigno perquè qui com jo ho hagi comprovat sobre el terreny i no s'indigni, o és un cínic o no és persona.

- Vostè com va arribar a pensar així?

- Ziegler: El meu amic Regis Debray deia que "la història et sorprèn allà on has nascut" i, a mi, aquesta història en la que mor un nen de fam cada set segons em sorprengué al país més ric del món: Suïssa.

- Així d'injust és el néixer.

- Ziegler: Més a Suïssa. Allí hi he denunciat com es netegen la cara les fortunes del narcotràfic i les màfies amb allò acumulat a costa del sofriment de milions de persones. No el desespera?

- Suïssa porta aquí masses anys per a escandalitzar a ningú.

- Ziegler: En l'origen de la riquesa suïssa hi ha un pacte contra la humanitat. El firmaren Hitler i els banquers suïssos: el Führer els ingressà els milers de milions que espolià als països que conqueria i ells els netejaren. Aquest diner va permetre a Hitler continuar dos anys més amb la guerra mundial.

- Bé, també la Creu Roja és suïssa.

- Ziegler: Aquesta és una de les contradiccions del sistema: com més negre és el teu diner, més blanca vols que sigui la teva ànima. Avui aquest sistema mundial que assassina a 5.000 persones cada dia per inanició seria impossible sense Suïssa, els seus bancs, el seu secret bancari i els paradisos fiscals.

- Els paradisos fiscals no són sols per evadir impostos?

- Ziegler: Jo era professor universitari especialitzat en Àfrica. Vaig viure al Congo, i vaig veure als nens morir de gana com he vist a altres nens de nou anys a Bangladesh teixir tapissos de seda a mà amb uns fils tant minúsculs que als 14 anys ja estan cecs, i he contemplat com aquestes estores després es subhasten a Londres. Aquests nens, sense paradisos fiscals, sense corrupció, sense trampes, amb un mínim de justícia, podrien utilitzar la seva vista per aprendre a llegir.

- M'imagino que a Suïssa ningú li donarà una medalla.

- Ziegler: Els banquers m'han posat diverses querelles pels meus llibres, però això és una anècdota. Vaig ser escollit parlamentari de la Confederació Helvètica i vaig contemplar com Mobutu matava de fam al seu poble i saquejava el Zaire per enviar tot aquest botí a Suïssa. La oligarquia financera del meu país encobreix amb el secret bancari a tots els crims del capitalisme mundial.

- És el que hi ha...

- Ziegler: No hi ha fatalitat, hi ha injustícia, i sols sóc un petit intel·lectual que simplement vol poder dir-ho en veu alta.

- Endavant.

- Ziegler: El Fons Monetari Internacional, el Banc Mundial, la Organització Mundial del Comerç i totes les institucions d'aquest ordre, que sembla l'únic i se'ns imposa com si fos tant inexorable com la rotació dels planetes, exigeixen a cada país que ho privatitzi tot en benefici de les multinacionals, que renunciï a qualsevol poder normatiu com a estat independent. Li ordena l'abolició de qualsevol trava fiscal o de protecció social o laboral perquè aquestes multinacionals acumulin enormes beneficis.

- Això és lliure mercat, no?

- Ziegler: En efecte, i com va explicar Adam Smith, el capital sempre acudeix a on n'aconsegueixi més profit.

- Aquest sistema ha demostrat ser el més eficient.

- Ziegler: Si jo no dic que el lliure mercat no creï riquesa. Al contrari, és el més eficient creant riquesa, però sols per ells, pels que manen. I aquest flux de bens i capitals ha estat encara més eficaç després de la implosió del bloc soviètic, perquè abans de que caigués el mur comunista un de cada tres humans suportava la tirania del socialisme real. Ara, la fi de la bipolaritat ha donat pas a un capital globalitzat i purament especulatiu que s'ha triplicat.

- I la riquesa també.

- Ziegler: Sí, la riquesa s'ha doblat i flueix a la velocitat de la llum pels mercats de capitals, que, literalment, mai dormen, mentre el comerç mundial també s'ha triplicat i el consum d'energia es dobla al planeta cada quatre anys.

- Ho veu? Això va a més.

- Ziegler: Sí, la globalització funciona, però no per a nosaltres, les persones, sinó per ells, els depredadors, que han acumulat immenses fortunes personals.

- Qui són ells?

- Ziegler: Els que volen la "stateless governance", un lliure mercat universal que es reguli a sí mateix, però que en el fons sols controlin ells, els seus impulsors.

- El lliure mercat sols l'apliquen pels demés: ells solen ser proteccionistes.

- Ziegler: Són arbitraris. Els depredadors del nou ordre assassí són aquesta classe dirigent mundial que s'ha apropiat de les riqueses de tots i que estudia a les mateixes universitats d'elit i intercanvia els seus llocs als grans governs, les institucions de prestigi i les multinacionals i se'n riu dels nacionalismes de les classes baixes i mitges quan no els utilitzen. No vegi's com se'n riu un gran banquer cosmopolita del seu nacionalisme català!

- Bé, però digui'm noms.

- Ziegler: Ells... Saben reconèixer-se uns als altres, encara que procedeixin de països o cultures diferents, tot i que els seus interessos semblin enfrontats. Sap que els Bush i els Bin Laden segueixen fent negocis?

- Això no és il·legal.

- Ziegler: No, però explica moltes coses. A l'abril de 2002, tot just vuit mesos després de l'11-S, el grup Carlyle es va reunir en un gran hotel de Ginebra. El grup Carlyle està especialitzat en armament pesat, controla dos terços de la Lockheed Martin i General Dynamics, i gent com James Baker, Frank Carlucci i altres de "l'establishment" conservador d'Estats Units han cobrat de Carlyle substancioses comissions. Entre els grans patrons del grup hi figura George Bush pare, que va acudir a la cita amb els prínceps de la família reial saudita i els grans banquers suïssos.

- Tindrien moltes coses que explicar-se.

- Ziegler: De sobte hi va haver un escàndol perquè es presentà un convidat d'última hora que, amb naturalitat, va ensenyar les seves credencials. Els agents de seguretat cridaren a la policia i li donaren l'alarma perquè en elles hi deia "Bin Laden, Yeslam". Era el germanastre d'Osama, qui també té el seu capital al grup Carlyle, com el propi Osama.

- Tot sembla legal.

- Ziegler: Com diu el professor Krugman, de Harvard: "Potser aquest mercadeig sigui legal, però la seva pestilència mareja a qualsevol que l'olori".

- Bé, tapi's el nas.

- Ziegler: Després del final de la guerra freda, aquestes multinacionals controlen el 25% del PIB mundial. Sap que el balanç anual de la Exxon és major que el PIB d'Àustria? I que el de la Chevron supera al de Dinamarca?

- Països petits, en fi.

- Ziegler: Aquests directius, com al seu dia els d'Enron, gaudeixen de més poder i fortuna personal que qualsevol rei tingui o hagi tingut mai. Però recordi que aquest poder se sustenta sobre un nou ordre internacional que mata de fam, insisteixo, a 5.000 persones cada dia. I ara es disposen a donar-nos una última apretada.

- Més?

- Ziegler: De moment, el G-8, els vuit països més rics de la Terra, es reunirà a França, a Evian. Allí Bush els intentarà fer empassar el seu nou ordre mundial i tallarà qualsevol idea europeïsta o progressista.

- No crec que li costi molt.

- Ziegler: Bush els recordarà que perquè el capital segueixi fluint i acumulant-se als seus paradisos fiscals de tant en tant s'han de treure els canons.

- Sempre ha sigut així.

- Ziegler: El que hem vist a Iraq ha estat simplement l'enfrontament del cartel del petroli de Texas que controla la Casa Blanca contra el cartel de Saddam. Hem assistit a una opa sagnant sobre la segona reserva mundial de petroli que els permet el control internacional del mercat energètic a més d'una exhibició de força que ha acabat amb el dret internacional.

- Hi havia dret internacional?

- Ziegler: Estats Units consumeix el 32% del petroli mundial i sols en produeix el 17%, així que s'ha assegurat les seves fonts d'avituallament. Si els europeus accepten la imposició sistemàtica de la força serà la fi del dret internacional i de la ONU.

- Ha succeït altres vegades.

- Ziegler: Jo crec que no, que vivim un moment de ruptura de la civilització, encara que el meu amic Noam Chomsky discrepi i diu que no hi ha tal ruptura, sinó simplement un nou estadi en la lluita de classes: els depredadors globalitzadors contra la societat civil planetària.

- Perdoni'm vostè, però això sembla més versemblant.

- Ziegler: Diu que assistim a la definitiva globalització de la lluita de classes, on enfront als globalitzadors del consens de Washington hi estem ciutadans conscienciats en ONG's com Attac, el Fòrum de Porto Alegre i centenars, milers d'organitzacions que s'oposen a la dictadura universal del capital financer, on les xifres dels beneficis devoren als éssers humans.

- També hi ha antiglobalitzadors reaccionaris.

- Ziegler: Sens dubte, però això no fa menys perillosos als globalitzadors.

- No hi troba res de bo en els nous temps?

- Ziegler: Vivim la ruptura del temps, de la història. El que el capital globalitzador ara posa en qüestió són totes les conquestes de la Il·lustració. Hem viscut 250 anys a l'Occident de la sobirania popular i el seu poder legítim delegat en els nostres representants per contracte social. Aquestes fronteres ja no interessen als globalitzadors. Tots els valors de la nostra civilització -de totes- ara són negats pel neoliberalisme armat.

MÀ INVISIBLE, PUNY DE FERRO

Adam Smith sostenia que, si es deixa circular lliurement al capital sense duanes ni barreres, acudeix allà on genera major benefici, de manera que, sense intervenció estatal, una “mà invisible” maximitza els beneficis per tots i, encara que aquests “tots” en realitat siguin molt pocs, la riquesa dels de dalt acaba arribant per una espècie de goteig, el “trickle down effect”, als de baix. Ni Adam Smith ni David Ricardo van explicar que perquè la mà invisible segueixi complint la seva eficaç missió també hi ha d’haver un puny de ferro ben visible que, sovint, deixi clar qui s’emportarà aquests enormes beneficis generats pel lliure mercat. Aquesta és exactament la funció que ha assumit el Pentàgon que, quan li ho demanen els amos, exhibeix el seu muscle i colpeja. La resta, explica ara Ziegler, és escenografia i actors depredadors que van desfilant pel teatre del món del màxim benefici, mentre altres es moren de fam aquí fora. Ziegler, juntament amb el seu amic Chomsky i altres intel·lectuals crítics amb el procés globalitzador, han fet de la seva intel·ligència la última barrera humana davant l’avanç de la ideologia d’un pensament, una cultura, un planeta, un mercat, una superpotència, un exèrcit. No tenen puny de ferro, però tenen les seves neurones i milers de lectors.

Solidaridad-Net, novembre de 2004